

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (tionde avdelningen)

den 19 december 2018*

”Begäran om förhandsavgörande – Förordning (EG) nr 1083/2006 – Artikel 2 punkt 4 – Begreppet stödmottagare – Artikel 80 – Förbud mot att dra av och hålla inne delar av utbetalda belopp – Särskilda avgifter eller andra avgifter med motsvarande effekt – Begrepp – Stipendium som samfinansieras av Europeiska socialfonden – Likställande med inkomst av förvärvsverksamhet – Innehållande av preliminär inkomstskatt jämte regional tilläggsskatt och kommunal tilläggsskatt”

I mål C-667/17,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Commissione tributaria provinciale di Cagliari (Provinsiella skattedomstolen i Cagliari, Italien) genom beslut av den 10 juli 2017, som inkom till domstolen den 24 november 2017, i målet

Francesca Cadeddu

mot

Agenzia delle Entrate – Direzione provinciale di Cagliari,

Regione Autonoma della Sardegna,

Regione autonoma della Sardegna – Agenzia regionale per il lavoro,

meddelar

DOMSTOLEN (tionde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden på åttonde avdelningen F. Biltgen, tillika tillförordnad ordförande på tionde avdelningen (referent), samt domarna E. Levits och M. Berger,

generaladvokat: M. Szpunar,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Francesca Cadeddu, genom G. Dore, S. Garau och A. Vinci, avvocati,
- Italiens regering, genom G. Palmieri, i egenskap av ombud, biträdd av A. Venturini, avvocato dello Stato,

* Rättegångsspråk:italienska.

- Tjeckiens regering, genom M. Smolek och J. Vlácil, båda i egenskap av ombud,
- Spaniens regering, genom S. Jiménez García, i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom B.-R. Killmann och P. Arenas, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 2 punkt 4 och artikel 80 i rådets förordning (EG) nr 1083/2006 av den 11 juli 2006 om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden samt om upphävande av förordning (EG) nr 1260/1999 (EUT L 210, 2006, s. 25).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan Francesca Cadeddu, å ena sidan, och Agenzia delle Entrate – Direzione provinciale di Cagliari (regionala skattemyndigheten i Cagliari, Italien) (nedan kallad skattemyndigheten), Regione autonoma della Sardegna (den autonoma regionen Sardinien, Italien) och Regione autonoma della Sardegna – Agenzia regionale per il lavoro (den autonoma regionen Sardinien – den regionala arbetsförmedlingen, Italien), å andra sidan, rörande innehållandet av delar av det stipendium som Francesca Cadeddu hade beviljats.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

- 3 I artikel 2 i förordning nr 1083/2006, som har rubriken ”Definitioner”, föreskrivs följande:

”I denna förordning gäller följande definitioner:

...

- 3) insats: ett projekt eller en grupp projekt, som valts ut av förvaltningsmyndigheten för det operativa programmet i fråga eller under dennas ansvar, enligt de kriterier som fastställts av övervakningskommittén, och som genomförs av en eller flera stödmottagare, varigenom målen för det prioriterade område som insatsen relaterar till kan förverkligas.
- 4) stödmottagare: en aktör, ett organ eller ett företag, i offentlig eller privat regi, med ansvar för att initiera eller för att initiera och genomföra insatserna. När det gäller stödordningar enligt artikel 87 i [EG-]fördraget, är stödmottagare offentliga eller privata företag som genomför ett enskilt projekt och får statligt stöd.

...”

- 4 Enligt artikel 80 i samma förordning ska ”medlemsstaterna ... förvissa sig om att de utbetalande organen ser till att stödmottagarna får det sammanlagda beloppet för offentligt stöd snarast möjligt och i sin helhet. Inga belopp får dras av eller hållas inne och inga särskilda avgifter eller andra avgifter med motsvarande effekt som kan minska beloppen till stödmottagarna får tas ut”.

Italiensk rätt

- 5 I artikel 50.1 c i Decreto del Presidente della Republica n. 917 – Approvazione del testo unico delle imposte sui redditi (presidentdekret nr 917 om godkännande av en konsoliderad version av inkomstskattelagen), av den 22 december 1986 (ordinarie tillägg till GURI nr 302, den 31 december 1986), i dess lydelse vid tidpunkten för omständigheterna i det nationella målet (nedan kallat TUIR), föreskrivs följande:

”1. Följande likställs med inkomst av förvärvsverksamhet:

...

- c) belopp som utbetalas som stipendium eller bidrag, pris eller stöd för studie- eller yrkesutbildningsändamål, om stödmottagaren inte är knuten till utbetalaren genom ett anställningsförhållande,

...”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

- 6 Direzione Generale dell’Assessorato del Lavoro, Formazione Professionale, Cooperazione e Sicurezza Sociale (generaldirektoratet vid det regionala ministeriet för sysselsättning, yrkesutbildning, samarbete och social trygghet, Italien) valde, i egenskap av förvaltningsmyndighet för det operativa program som syftar till att stärka systemet för högre utbildning på Sardinien (Italien), att finansiera programmet ”Master and Back” genom vilket stöd bland annat gavs till doktorander och forskare.
- 7 Den autonoma regionen Sardinien – den regionala arbetsförmedlingen beviljade, genom beslut av den 8 april 2011, Francesca Cadeddu ett stipendium på 69 818 euro, vilket samfinansierades av Europeiska socialfonden (nedan kallad ESF).
- 8 I samband med beviljandet av detta stipendium höll den autonoma regionen Sardinien – den regionala arbetsförmedlingen, för skattemyndighetens räkning, inne preliminär inkomstskatt för fysiska personer om 19 481,29 euro, jämte regional tilläggsskatt och kommunal tilläggsskatt vilka uppgick till 859,28 euro respektive 349,00 euro.
- 9 Francesca Cadeddu bedömde att dessa innehållanden stred mot artikel 80 i förordning nr 1083/2006 och krävde att skattemyndigheten skulle betala ut beloppen till henne.
- 10 Genom beslut av den 6 april 2016 avlog skattemyndigheten denna begäran med hänvisning dels till att ett stipendium, i enlighet med artikel 50.1 c TUIR, ska likställas med inkomst, dels att mottagaren av ett stipendium inte kan anses vara ”stödmottagare” av samfinansieringen, i den mening som avses i artikel 80 i förordning nr 1083/2006.
- 11 Francesca Cadeddu väckte talan vid Commissione tributaria provinciale di Cagliari (Provinsiella skattedomstolen i Cagliari, Italien) den 30 juni 2016 och yrkade att beslutet skulle ogiltigförklaras. Francesca Cadeddu gjorde i huvudsak gällande att de nationella bestämmelser som är i fråga i det nationella målet, enligt vilka stipendium är föremål för inkomstskatt, är oförenliga med bestämmelserna i förordning nr 1083/2006, enligt vilka inga delar av beloppen till stödmottagarna får dras av eller hållas inne.
- 12 Den nationella domstolen frågar sig huruvida begreppet ”stödmottagare”, i den mening som avses i artikel 2 punkt 4 i förordning nr 1083/2006, också avser en fysisk person som mottagit ett stipendium och huruvida sådana avdrag eller innehållanden, som avses i artikel 80 i förordning nr 1083/2006,

omfattar de avdrag som föreskrivs i de nationella bestämmelserna om skatt på fysiska personers inkomst av förvärvsverksamhet. Den nationella domstolen har preciserat att italiensk rättspraxis inte är enhetlig på detta område. Vissa italienska domstolar godtar avdrag på belopp som finansierats av ESF, medan andra domstolar inte godtar sådana avdrag.

- 13 Mot denna bakgrund beslutade Commissione tributaria provinciale di Cagliari (Provinsiella skattedomstolen i Cagliari) att förklara målet vilande och ställa följande tolkningsfråga till domstolen:

”Ska artiklarna 80 och 2 punkt 4 i rådets förordning (EG) nr 1083 av den 11 juli 2006 tolkas så, att de utgör hinder för nationell lagstiftning som artikel 50.1 c [TUIR], enligt vilken ”... belopp som utbetalas som stipendium eller bidrag, pris eller stöd för studie- eller yrkesutbildningsändamål” likställs med inkomst av förvärvsverksamhet ”om stödmottagaren inte är knuten till utbetalaren genom ett anställningsförhållande”, vilket innebär att nämnda belopp utgör föremål för inkomstskatt för fysiska personer, även om stipendiet har betalas med medel från europeiska strukturfonder?”

Prövning av tolkningsfrågan

- 14 Den hänskjutande domstolen har ställt frågan för att få klarhet i huruvida artikel 80 i förordning nr 1083/2006, jämförd med artikel 2 punkt 4 i denna förordning, ska tolkas så, att den utgör hinder för nationell skattelagstiftning som den som är i fråga i det nationella målet, enligt vilken inkomstskatt för fysiska personer tas ut på belopp som sådana personer beviljas i form av stipendium av det offentliga organ som har i uppdrag att genomföra det projekt som valts ut av förvaltningsmyndigheten för det operativa programmet i fråga, i den mening som avses i artikel 2 punkt 3 i nämnda förordning, och som finansieras av europeiska strukturfonder.
- 15 Det ska inledningsvis erinras om att även om frågor om direkta skatter omfattas av medlemsstaternas behörighet ska dessa, enligt fast rättspraxis, iakttas unionsrätten när de utövar denna behörighet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 7 september 2004, Manninen, C-319/02, EU:C:2004:484, punkt 19, och dom av den 25 oktober 2007, Porto Antico di Genova, C-427/05, EU:C:2007:630, punkt 10).
- 16 Den nationella lagstiftningen får i synnerhet inte hindra funktionen av de mekanismer som inrättats inom ramen för strukturfonderna såsom de föreskrivs i förordning nr 1083/2006 (se, för ett liknande resonemang, dom av den 25 oktober 2007, Porto Antico di Genova, C-427/05, EU:C:2007:630, punkt 10).
- 17 I detta avseende föreskrivs i artikel 80 i förordning nr 1083/2006 att ”medlemsstaterna skall förvissa sig om att de utbetalande organen ser till att stödmottagarna får det sammanlagda beloppet för offentligt stöd snarast möjligt och i sin helhet.”
- 18 Genom att helt förbjuda avdrag på det belopp som finansierats av Europeiska unionen erinrar artikel 80 i förordning nr 1083/2006 endast om regeln om att stöd som finansieras av unionen ska betalas ut i sin helhet, vilken redan fanns i annan lagstiftning, bland annat i artikel 21.3 andra stycket i rådets förordning (EEG) nr 4253/88 av den 19 december 1988 om tillämpningsföreskrifter för förordning (EEG) nr 2052/88 om strukturfondernas uppgifter och effektivitet och om samordningen av deras verksamhet dels inbördes, dels med Europeiska investeringsbankens och andra befintliga finansieringsorgans verksamhet (EGT L 374, 1988, s. 1), i dess lydelse enligt rådets förordning (EEG) nr 2082/93 av den 20 juli 1993 (EGT L 193, 1993, s. 20; svensk specialutgåva, område 14, volym 1, s. 30).
- 19 Vad avser denna bestämmelse, enligt vilken ”betalningarna skall göras till de slutliga stödmottagarna utan innehållande av belopp och utan dröjsmål som kan reducera det stödbelopp som de har rätt till”, har EU-domstolen preciserat att detta förbud mot avdrag inte kan ges en rent formell tolkning utan

- måste anses omfatta alla avgifter beträffande vilka det föreligger ett direkt och inre samband med de utbetalda beloppen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 oktober 2006, kommissionen/Portugal, C-84/04, EU:C:2006:640, punkt 35, och dom av den 25 oktober 2007, Porto Antico di Genova, C-427/05, EU:C:2007:630, punkt 13).
- 20 Ett avdrag som är oberoende av förekomsten av stöd från unionen och som saknar specifikt samband med de beviljade beloppen, utan tillämpas utan åtskillnad på den slutliga stödmottagarens samtliga inkomster, hindrar däremot inte tillämpningen av de mekanismer som har införts genom unionsrätten, även om det innebär att stödet från unionen reduceras (se, för ett liknande resonemang, dom av den 25 oktober 2007, Porto Antico di Genova, C-427/05, EU:C:2007:630, punkterna 16 och 18).
- 21 Eftersom de olika stödåtgärderna har det gemensamt att de finansieras av unionens budget och reglerna för utbetalning som är tillämpliga på dessa åtgärder ska tolkas på samma sätt (se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 oktober 2006, kommissionen/Portugal, C-84/04, EU:C:2006:640, punkt 32), förblir domstolens praxis om att ekonomiskt stöd ska betalas ut i sin helhet i förhållande till artikel 21.3 andra stycket i förordning nr 4253/88, i dess ändrade lydelse enligt förordning nr 2082/93, tillämplig med avseende på artikel 80 i förordning nr 1083/2006.
- 22 Det är likväl nödvändigt att beakta särdragen hos de olika mekanismer som är i fråga. Till skillnad från annan lagstiftning som med uttrycket den ”slutliga stödmottagaren” avser den fysiska eller juridiska person för vilken de beviljade beloppen är avsedda, definieras nämligen ”stödmottagare” uttryckligen i artikel 2 punkt 4 i förordning nr 1083/2006 som ”en aktör, ett organ eller ett företag, i offentlig eller privat regi, med ansvar för att initiera eller för att initiera och genomföra insatserna”.
- 23 I enlighet med artikel 2 punkt 3 i samma förordning avses med insats ”ett projekt eller en grupp projekt, som valts ut av förvaltningsmyndigheten för det operativa programmet i fråga ... och som genomförs av en eller flera stödmottagare, varigenom målen för det prioriterade område som insatsen relaterar till kan förverkligas”.
- 24 Kravet på utbetalning av stödet i dess helhet i artikel 80 i förordning nr 1083/2006 avser följaktligen utbetalningen till aktörerna, organen eller företagen, i offentlig eller privat regi, med ansvar för att initiera eller för att initiera och genomföra insatserna som valts ut av förvaltningsmyndigheten för det operativa programmet i fråga för att förverkliga målen för det prioriterade område som insatsen relaterar till.
- 25 I förevarande fall följer det av de handlingar som har ingetts till domstolen att förvaltningsmyndigheten, inom ramen för det operativa program som syftar till att stärka systemet för högre utbildning på Sardinien, valde projektet ”Master and Back” vilket ger stipendier till doktorander och forskare, varvid urvalet ålåg den autonoma regionen Sardinien – den regionala arbetsförmedlingen inom ramen för genomförandet av nämnda projekt.
- 26 Av detta följer att Francesca Cadeddu, trots att hon var den person för vilken de beviljade beloppen var avsedda inom ramen för det valda projektet som samfinansierades av ESF, inte kan betecknas ”stödmottagare”, i den mening som avses i artikel 2 punkt 4 i förordning nr 1083/2006, då det är den autonoma regionen Sardinien – den regionala arbetsförmedlingen som är stödmottagaren. Det är därmed på den sistnämnda myndigheten som principen om att belopp som har beviljats ur unionens budget ska betalas ut i sin helhet, vilken föreskrivs i artikel 80 i förordning nr 1083/2006, ska tillämpas.
- 27 Med beaktande av det ovan anförda ska den ställda frågan besvaras enligt följande. Artikel 80 i förordning nr 1083/2006, jämförd med artikel 2 punkt 4 i denna förordning, ska tolkas så, att den inte utgör hinder för nationell skattelagstiftning som den som är i fråga i det nationella målet, enligt vilken inkomstskatt för fysiska personer tas ut på belopp som sådana personer beviljas i form av stipendium

av det offentliga organ som har i uppdrag att genomföra det projekt som valts ut av förvaltningsmyndigheten för det operativa programmet i fråga, i den mening som avses i artikel 2 punkt 3 i nämnda förordning, och som finansieras av europeiska strukturfonder.

Rättegångskostnader

- 28 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tionde avdelningen) följande:

Artikel 80 i rådets förordning (EG) nr 1083/2006 av den 11 juli 2006 om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden samt om upphävande av förordning (EG) nr 1260/1999, jämförd med artikel 2 punkt 4 i denna förordning, ska tolkas så, att den inte utgör hinder för nationell skattelagstiftning som den som är i fråga i det nationella målet, enligt vilken inkomstskatt för fysiska personer tas ut på belopp som sådana personer beviljas i form av stipendium av det offentliga organ som har i uppdrag att genomföra det projekt som valts ut av förvaltningsmyndigheten för det operativa programmet i fråga, i den mening som avses i artikel 2 punkt 3 i nämnda förordning, och som finansieras av europeiska strukturfonder.

Underskrifter